

Historia Iliyofichika ya Aya ya Arobaini — Namba Kumi na Nane

Ole wa Pili — Sehemu ya Tano

Jeff Pippenger

2026-07-15

“Ufunguo” unaowakilisha vita vya Ninawi katika Ufunuo tisa ulitimilizwa kupitia historia iliyoleta hatua ya mgeuko, ambayo, bila shaka, ndiyo kazi ya ufunguo. Dai langu ni kwamba vita vya Ninawi havikuwa tu ufunguo wa kihistoria ulioashiria kuinuka kwa Uislamu, bali pia ni ufunguo wa kinabii. Mienendo ya kinabii ya vita hivyo huleta mistari yote ya falme za unabii wa Biblia, kama ilivyowekwa katika Danieli na Ufunuo, katika upatanisho na sura ya kumi na moja ya Danieli. Kwa kufanya hivyo, huziruhusu falme hizo zote kushuhudia aya sita za mwisho za Danieli kumi na moja, na lililo muhimu zaidi—kufunua historia ya nje iliyofichwa ya aya ya arobaini.

Nami nitakupa funguo za ufalme wa mbinguni; na lo lote utakalolifunga duniani litafungwa mbinguni; na lo lote utakalolifungua duniani litafunguliwa mbinguni. Mathayo 16:19.

Kuachiliwa na Kuinuka kwa Ufalme wa Mohammed

Vita vya Ninawi mwaka 627 viliashiria mwanzo wa miaka kumi ya mwisho ya nguvu ya Uajemi, ambayo ilikuwa imeshindwa kwa hila ya Roma, ikiambatana na ukungu wa majaliwa ya Mungu. Viliashiria hatua ya mageuko ambapo makundi ya Kiislamu ya Mohammed yalianza kuinuka. Vita hivyo viliondoa kizuizi ambacho kilikuwapo, kizuizi ambacho kwa nadharia kingalibaki, lau Roma na Uajemi vyote viwili vingalihifadhi nguvu zao. Hakuna hata kimoja kilichofanya hivyo.

Kuzuia na Kuachilia

Katika uwakilishaji wa kinabii wa Uislamu, tunaona kuzuiwa na kuachiliwa kwa Uislamu tangu utangulizi wa kwanza kabisa wa Maandiko, kama vile Sara alivyomshawishi Ibrahimu kuwazuia Hajiri na Ishmaeli.

Sara akamwambia Abram, “Uovu wangu na uwe juu yako; nimeitoa kijakazi wangu kifuni mwako, naye alipoona kwamba amepata mimba, nikadharauliwa machoni pake; Bwana aamue kati yangu na wewe.” Lakini Abram akamwambia Sara, “Tazama, kijakazi wako yumo mkononi mwako; umfanyie kama ikuonavyo vema.” Sara alipomtenda kwa ukali, akakimbia kutoka mbele yake. Mwanzo 16:5, 6.

Hata kabla ya tukio hilo, sababu Hagar analetwa katika simulizi la kinabii ni kwamba Bwana amemzuia Sarah asipate mtoto.

Basi Sarai, mkewe Abram, hakumzaa watoto; naye alikuwa na kijakazi, Mmisri, jina lake Hajiri. Sarai akamwambia Abram, Tazama sasa, Bwana amenizuia nisizae; tafadhali, ingia kwa kijakazi changu; huenda nikapata watoto kwa yeye. Naye Abram akaisikiza sauti ya Sarai. Mwanzo 16:1, 2.

“Ufunguo” wa Ufunuo tisa aliopewa Mohammed, na ambao baadaye ulitimizwa kwa vita vya Nineveh, unawakilisha kuondolewa kwa “kizuizi” juu ya Uislamu katika hatua yoyote ile ya historia ya unabii.

“Malaika wanazizuia pepo nne, zinazowakilishwa kama farasi mwenye ghadhabu anayekusudia kujinasua na kukimbia juu ya uso wa dunia yote, akileta uharibifu na mauti katika njia yake.” Manuscript Releases, juzuu ya 20, 217.

“Kuinuka na kuanguka” kwa ufalme wa Mohammed hakuonyeshwi sana kama kuinuka na kuanguka, bali kama ‘kuachiliwa’ na ‘kuzuiwa’. Uislamu unapoachiliwa kinabii, kuachiliwa huko kumefananishwa na vita vya Nineve.

Ni Ole Zile Ole Only?

Kati ya tarumbeta saba, ni tarumbeta za ole za Uislamu pekee zinazojumuisha historia kama nguvu endelevu tangu zilipoingizwa mara ya kwanza katika historia ya unabii hadi kufungwa kwa rehema. Tarumbeta nne za kwanza zilizoletwa juu ya Rumi ya magharibi ziliwakilisha Odoacer, Genseric, Atilla Mhuni na Alaric, hivyo zikifaninisha nguvu nne za hukumu za majaliwa katika siku za mwisho, lakini kilinganishi chake cha kisasa si mrithi wa moja kwa moja wa hizo nguvu nne za kale. Si hivyo kwa tarumbeta za ole. Mara Uislamu unapoingia katika historia unaendeleza mstari wa moja kwa moja wa kuachiliwa na kuzuiwa hadi utakapoachiliwa kikamilifu wakati wa kufungwa kwa rehema. Kwa tarumbeta za ole, “ufunguo” wa ‘kuachiliwa’ unawekwa alama na vita vya Ninewe.

Nikomedia na Julai 27, 1299

Wanzilishi walitambua kwa usahihi Julai 27, 1299 kuwa mwanzo wa miaka mia moja na hamsini iliyomalizika Julai 27, 1449, ambayo nayo ilianza miaka mia tatu na tisini na moja na siku kumi na tano iliyokamilika Agosti 11, 1840.

Katika makala iliyotangulia tulitambua kuzingirwa kwa mwaka 1333 hadi 1337 kulikouletwa juu ya Nikomedia na Sultani Orhan Gazi (mwana wa Osman I, mwanzilishi wa Ubeilik wa Kiothmania), alipoizingira mji muhimu wa Kiyunani wa Byzantium wa Nikomedia. Kuzingirwa huko ndiko hitimisho la vita dhidi ya Nikomedia vilivyoanza na baba yake Osman. Ile miaka mia moja na hamsini ya Ufunuo 9:10 ilianza Julai 27, 1299, na kwa kuwa huo ni mwanzo wa unabii, historia inayohusiana na tarehe hiyo ya kuanza yapasa kutambuliwa. Osman I (mwanzilishi wa nasaba ya Kiothmania) alikuwa baba yake Sultani Orhan Gazi, ambaye mnamo Julai 27, 1299 alipata ushindi mkubwa wa awali dhidi ya Milki ya Byzantium katika Vita vya Bapheus vilivyokuwa katika eneo la Nikomedia, karibu na mji wa Nikomedia; mji mkuu wa maana sana katika historia ya Kirumi na ya awali ya Kibyzantium.

Baba na Mwana

Julai 27, 1299 majeshi ya Osman yaliwashinda jeshi la Byzantium lililoongozwa na gavana wa eneo hilo. Vita hiyo huchukuliwa kuwa mojawapo ya mafanikio ya kwanza makubwa ya kijeshi ya kujitegemea ya Osman baada ya kuwa ameanza kuimarisha mamlaka katika Bithynia

(kaskazini-magharibi mwa Anatolia). Iliashiria hatua muhimu katika mpito kutoka beylik ndogo ya Kituruki (ufalme wa kikabila) kwenda kwenye nguvu inayoinuka ambayo hatimaye ingeweza kuyapinga na kuyashinda maeneo ya Byzantium. Tarehe hiyo inaashiria mwanzo wa kipindi cha ukuaji kwa Uislamu ambacho hatimaye kilisababisha kuanzishwa kwa Dola ya Ottoman wakati wa kuanguka kwa Constantinople mnamo 1453. Osman aliwatumia wapiganaji wa ghazi (wavamizi wa mipakani wenye motisha ya Kiislamu), na hapo ukaanza uundaji wa wapiganaji wa mpakani wa ghazi kuwa jeshi lenye mpangilio zaidi, lililoendelea kukua hatua kwa hatua kuanzia kwa Osman na kisha kuendelea kwa mwanawe, Orhan. Miongoni mwa vipengele vingine muhimu vya urithi wa Osman ni kwamba uliwezesha Uislamu kuendelea kushikilia milki, kinyume na vita vya wapiganaji wa ghazi, ambao mbinu zao zisizo na mpangilio za kushambulia na kukimbia ziliwaachia tu nyara za ushindi wao, lakini kamwe hazikuwapatia eneo lolote.

Mnamo Julai 27, 1299, Osman alianza kampeni katika eneo la Nicomedia, na miaka thelathini na minne baadaye mwanawe alianza mazingiro ya miaka minne dhidi ya mji mkuu, Nicomedia. Baba mwanzoni na mwana mwishoni. Vita huanza dhidi ya eneo linalowakilishwa kama Nicomedia na kumalizika kwa kutekwa kwa Nicomedia, mji mkuu wa eneo hilo, Nicomedia. Tangu 1299 hadi 1337 ni kipindi cha miaka thelathini na minane, na kinabii namba “thelathini na minane” huashiria kuinuka.

Basi ondoka, nikasema, mkavuke kijito cha Zered. Nasi tukavuka kijito cha Zered. Na muda tuliotembea tangu Kadesh-barnea, hata tulipokuwa tumekwisha kuvuka kijito cha Zered, ulikuwa ni miaka thelathini na minane; hata kizazi chote cha watu wa vita kilipokuwa kimeangamizwa kutoka miongoni mwa jeshi, kama Bwana alivyokuwa amewaapia. Kumbukumbu la Torati 2:13, 14.

Miaka mia moja na hamsini kutoka Julai 27, 1299 hadi Julai 27, 1449 inawakilisha kipindi kilichoongoza kwa kuanzishwa kwa Milki ya Ottoman ya ole wa pili wa Ufunuo sura ya tisa. Miaka thelathini na minane ya ushindi wa taratibu wa Nicomedia ilianza na baba (Osman) na kumalizika na mwanawe (Orphan). Kipindi hicho kinaonyesha hatua ya kwanza ya kupanda kwa hatua kwa hatua kutoka ukuu wa kikabila hadi kuwa milki.

Miaka mia moja na hamsini kuanzia Julai 27, 1299 hadi Julai 27, 1449, inajumuisha mazingiro ya miaka minne yanayoashiria mwisho wa ile miaka thelathini na minane. Mwanzo wa ushindi wa Nikomedia ulikuwa kwa baba, Osman, na mwisho wake ulitimizwa kwa mazingiro ya miaka minne kuanzia 1333 hadi 1337; mazingiro yaliyotekelezwa na mwana wa Osman.

Miaka mia moja na hamsini ilipokwisha tarehe 27 Julai, 1449, mfalme wa Byzantium, Konstantino wa kumi na mmoja, yaani Konstantino wa mwisho wa Roma ya mashariki, alitafuta ruhusa kutoka kwa Waturuki ili autwae kiti cha enzi. Tangu tarehe hiyo hadi kutwaliwa kwa Konstantinopoli kulikuwa na miaka minne. Miaka hiyo minne ilikoma kwa kuzingirwa kwa Konstantinopoli, naye Konstantino wa mwisho akafa katika kuzingirwa huko. Kupanda kwa Uislamu kunawakilishwa na miaka thelathini na minane ya kwanza ya unabii wa miaka mia moja na hamsini, iliyofikia kilele katika kuzingirwa kwa miaka minne. Miaka mia moja na hamsini ilipokwisha, Uislamu ulikuwa umeinuka hadi kiwango ambacho Roma ya mashariki iliaibishwa na mamlaka ambayo Waturuki

walikuwa nayo wakati huo. Tangu kufedheheshwa kwa tarehe 27 Julai, 1449, miaka minne iliongoza kwenye kuanguka kwa Roma ya mashariki huku Konstantinopoli ikitwaliwa kwa kuzingirwa. Mwisho wa miaka thelathini na minane ya kwanza unawekwa alama na kuzingirwa, na kuanzishwa kwa Milki ya Ottoman kunawekwa alama na kuzingirwa.

38 na 40

Nambari thelathini na nane kama ishara, kama ilivyowekwa na Musa katika Kumbukumbu la Torati, ikiwakilisha miaka thelathini na nane ya mwisho ya hukumu ya miaka arobaini ya kutangatanga jangwani. Kwa hiyo, nambari thelathini na nane, kama ishara, ina uhusiano na nambari arobaini. Osman aliiteka nchi ya Nikomedia mnamo Julai 27, 1299, na miaka thelathini na nane baadaye mwanawe aliuteka mji mkuu wa nchi hiyo. Nchi hiyo na mji mkuu wake yote mawili yalikuwa Nikomedia. Wanahistoria wanaitambua vita hii kuwa ya kwanza kati ya hatua ‘mbili’ zinazotambulisha mwanzo hasa wa kuinuka kwa Milki ya Ottoman. Hatua ya pili inayotambuliwa na historia ni vita vya Nikaea mwaka 1301. Hapo baba, Osman, aliiteka nchi iliyoitwa Nikaea, na mwaka 1331, miaka thelathini baadaye, mwanawe aliuteka mji mkuu, ulioitwa Nikaea, ambao ulikuwa mji mkuu wa zamani wa Waroma.

Kuhusiana na 1299 na vita vya Nikomedia, kama hatua ya kwanza kati ya hatua mbili, hatua ya pili ilikuja miaka miwili baadaye, mwaka 1301. Mwaka 1299 ni ishara ya thelathini na nane, na miaka miwili baadaye (arobaini), eneo la Nikaia linatwaliwa na baba. Mahusiano ya thelathini na nane na arobaini ya Israeli ya kale kusimama ili kuitwaa nchi ya ahadi yanawakilishwa katika Julai 27, 1299 na 1301. Hatua hizo mbili za kwanza za kuinuka kwa Uislamu zinawekwa alama na kampeni za kijeshi zinazoanza kwa baba kuteka eneo, na mwana kuteka mji mkuu wa eneo hilo mwishoni. Miji mikuu hiyo miwili ilipoanguka, ilianguka katika mazingiro. Miji mikuu hiyo miwili ilikuwa, wakati fulani, miji mikuu ya Roma ya mashariki.

Julai 27, 1299 na 1301 zinafikia hitimisho lake tarehe 11 Agosti, 1840, jambo linalowakilisha historia ya 1838, wakati Litch alipochapisha kwa mara ya kwanza mtazamo wake na unabii wake wa ile miaka mia tatu na tisini na moja na unabii wa siku kumi na tano ambao hatimaye ungetimizwa tarehe 11 Agosti, 1840. Hatua mbili za kusimama kwa ajili ya Wamillari zilikuwa miaka ya 1838 na 1840.

“Katika mwaka wa 1840 utimizo mwingine wa ajabu wa unabii uliamsha hamu kubwa kote. Miaka miwili kabla ya hapo, Josiah Litch, mmoja wa wahudumu wakuu waliokuwa wakihubiri juu ya Kuja kwa Pili, alichapisha ufafanuzi wa Ufunuo 9, akitabiri kuanguka kwa Dola ya Ottoman. Kulingana na hesabu zake, mamlaka hii ilikuwa iangushwe ‘katika B.K. 1840, wakati fulani katika mwezi wa Agosti;’ na siku chache tu kabla ya jambo hilo kutimia aliandika: ‘Tukikubali kipindi cha kwanza, miaka 150, kuwa kilitimizwa kikamilifu kabla Deacoze hajapanda kwenye kiti cha enzi kwa idhini ya Waturuki, na kwamba ile miaka 391, siku kumi na tano, ilianza mwishoni mwa kipindi cha kwanza, basi itaishia tarehe 11 Agosti, 1840, ambapo mamlaka ya Ottoman katika Konstantinopoli yaweza kutazamiwa kuvunjwa. Na hili, naamini, litaonekana kuwa ndivyo ilivyo.’—Josiah Litch, katika Signs of the Times, and Expositor of Prophecy, Agosti 1, 1840.”

“Katika wakati uleule uliotajwa, Uturuki, kupitia mabalozi wake, ilikubali ulinzi wa mamlaka washirika wa Ulaya, na hivyo ikajiweka chini ya utawala wa mataifa ya Kikristo. Tukio hilo lilitimiza unabii huo kwa usahihi kabisa. Lilipojulikana, umati mkubwa ulisadikishwa juu ya usahihi wa kanuni za ufasiri wa unabii zilizokubaliwa na Miller na washirika wake, na msukumo wa ajabu ukatolewa kwa harakati ya ujio. Watu wenye elimu na hadhi waliungana na Miller, katika kuhubiri na pia katika kuchapisha maoni yake, na tangu mwaka 1840 hadi 1844 kazi hiyo ikaenea kwa haraka.” The Great Controversy, 334, 335.

Utabiri wa Litch wa mwaka wa '38 na maono yake yaliyorekebisha ya mwaka wa '40 yanajumuisha kauli yake ya mwisho, ambayo aliandika tarehe 1 Agosti, siku kumi kabla ya utabiri uliorekebisha. Ulikuwa utimilifu wa utabiri huo uliuhakikishia ulimwengu juu ya mbinu sahihi ya unabii wa kibiblia. Miaka thelathini na minane iliyobainisha kuinuka kwa Israeli wa kale ilijumuisha miaka miwili tangu kuvuka Bahari ya Shamu hadi uasi wa kwanza huko Kadeshi.

Kwa sababu watu hao wote waliouona utukufu wangu, na miujiza yangu, niliyofanya huko Misri na nyikani, nao wamenijaribu sasa mara hizi kumi, wala hawakusikiliza sauti yangu; hakika hawataiona nchi niliyowaapia baba zao, wala hakuna yeyote miongoni mwao walionikasirisha atakayeiona. Hesabu 14:22, 23.

Uasi huo unatambulishwa kuwa ndio wa mwisho wa majaribu kumi. Kipindi cha miaka miwili cha kujaribiwa kwa majaribu kumi kilichoongezwa kwa miaka thelathini na minane jangwani kilifananisha 1838 na 1840, na mwaka 1840 ulikuwa na kipindi cha siku kumi.

Na mahali pa kuanzia kwa kuinuka kwa Uislamu pamoja na Osman mnamo Julai 27, 1299 huanza kipindi cha miaka thelathini na minane kinachoishia kwa kuzingirwa kwa miaka minne katika mwaka 1337. Julai 27, 1299 ilikuwa hatua ya kwanza kati ya hatua mbili ambazo wanahistoria hutambua kuwa ndizo sehemu ya kuanzia ya kuinuka kwa Milki ya Ottoman, na hatua ya pili ilikuwa mwaka 1301. Hatua hizo mbili za vita vya Nicomedia na Nicaea katika miaka 1299 na 1301 ni vielelezo vya miaka 1838 na 1840. Mwanzo wa unabii huonyesha mwisho.

Nikomedia na Nisea zote mbili zilitumika kwa muda kama miji mikuu ya Roma ya mashariki katika historia zao husika. Bila shaka, Konstantinopoli hatimaye ikawa mji mkuu wa mashariki mwaka 330 hadi 1453. Nikomedia na Nisea vinafananisha kuanguka kwa Konstantinopoli; vyote vilianguka kwa mazingiro ya Kiislamu yaliyotia alama hitimisho la kampeni ambamo Uislamu kwanza ulitwaa mamlaka juu ya eneo hilo na baadaye kuutwaa mji mkuu.

Mzingiro wa kwanza wa miaka minne kutoka 1333 hadi 1337 unawakilisha ile miaka minne kutoka 1449 hadi 1453 wakati unabii ulipofikia mwisho. Miaka mia tatu tisini na moja na siku kumi na tano baadaye, Uislamu unazuiwa huku Wamillerite ‘wakiinuka’ chini ya uwezo wa kinabii unaowakilishwa katika sifa za ‘thelathini na nane na arobaini’ kama zinavyowakilishwa katika historia ya alfa ya historia ya Julai 27, 1299 na Julai 27, 1449. Kuinuka kwa Uislamu na kuinuka kwa wajumbe wa Mungu wa siku za mwisho kunawakilishwa katika ishara ya kinambari ambayo imeundwa kwa uhusiano wa kinambari wa 38 na 40.

Katika Ezekieli thelathini na saba, Uislamu ni ujumbe wa upepo wa mashariki unaovutwa juu ya mifupa mikavu iliyokufa ili ipate kusimama kama jeshi kuu. Ujumbe wa Ezekieli unapowasili,

kuinuka huanza, kama ilivyokuwa katika historia ya Wamilleriti ya 1838 na 1840. Ujumbe huo uliwasili tarehe 9/11, na wakati wa sheria ya Jumapili inayokuja upesi mifupa hiyo husimama kama jeshi kuu. Kunyanyuliwa kwa jeshi la Mungu kama kanisa lenye ushindi katika siku za mwisho kunafananishwa kwa njia ya mfano na 1838 na 1840. Kipindi cha 9/11 hadi sheria ya Jumapili kilifananishwa kwa njia ya mfano na 1840 hadi 1844, lakini pia kinafananisha kipindi cha kuanzia Desemba 31, 2023 hadi kwenye mipira ya moto ya Nashville.

Roma ya Mashariki

Kuanzia mgawanyo wa dola uliofanywa na Konstantino wa kwanza (Mkuu), hadi Konstantino wa mwisho, kunawakilisha historia ya kinabii ya Roma ya mashariki. Kwa hiyo kipindi hicho cha kinabii kimetiwa alama na baba wa kinabii au wa mfano na mwana, kama inavyowakilishwa na jina lao, ingawa hapakuwa na urithi wa moja kwa moja wa damu kati ya Konstantino Mkuu na Konstantino wa kumi na moja. Konstantino wa kwanza na wa mwisho pia wanawakilishwa kinabii kama alama za alfa na omega, na baba (alfa) alichagua Konstantinopoli kuwa mji mkuu, naye mwana (omega) akafa katika mazingiwa wakati Konstantinopoli ilipoacha kuwa mji mkuu. Kipindi cha kinabii cha Roma ya mashariki kimetiwa alama na Konstantino wa kwanza na wa mwisho. Kipindi cha miaka 150 kilichoanza Julai 27, 1299 kinajumuisha kipindi cha miaka 38 na kinaishia kwa mazingiwa ya miaka 40. Mazingiwa hayo yalikuwa mfano wa 1449 hadi 1453. Kampeni ya Nikomedia ilianza kwa eneo kutwaliwa na ikaishia kwa mji mkuu wa eneo hilo kutwaliwa. Kama ilivyokuwa kwa Konstantino wa kwanza na wa mwisho, kutwaliwa kwa Nikomedia kulianza na baba (wa kwanza) na kukamalizika na mwana (wa mwisho).

Miaka minne

Mzingiro wa miaka minne katika kipindi cha mwanzo cha ile miaka mia moja na hamsini ulioongoza hadi miaka minne kuanzia kudhalilishwa kwa Konstantino wa mwisho mwaka 1449 hadi 1453, wakati Konstantinopoli ilipozingirwa na kuanguka. Unabii wa wakati wa ole ya pili, ukiowakilisha miaka mia tatu na tisini na moja na siku kumi na tano, ulianza Julai 27, 1449, nao ukamalizika Agosti 11, 1840. Tarehe hiyo inaashiria mwanzo wa kipindi cha miaka minne ambacho Dada White alikiita udhihirisho mtukufu wa uweza wa Mungu.

“Malaika anayeungana katika kutangaza ujumbe wa malaika wa tatu atauangazia ulimwengu wote kwa utukufu wake. Hapa umetabiriwa utendaji wa upeo wa ulimwengu mzima na wa nguvu isiyo ya kawaida. Vuguvugu la ujio la 1840–44 lilikuwa udhihirisho wa utukufu wa nguvu za Mungu; ujumbe wa malaika wa kwanza ulipelekwa katika kila kituo cha umisionari duniani, na katika baadhi ya nchi kulikuwako mwamko wa kidini mkuu kuliko yote ambayo yamewahi kushuhudiwa katika nchi yoyote tangu Matengenezo ya karne ya kumi na sita; lakini haya yatazidishwa na vuguvugu lenye nguvu chini ya onyo la mwisho la malaika wa tatu.” The Great Controversy, 611.

Uislamu ulizuiliwa tarehe 11 Agosti, 1840, na kulikuwa na kipindi cha miaka minne ambacho kinalingana na kumiminwa kwa Roho Mtakatifu katika Pentekoste, na pia kushuka kwa yule malaika mwenye nguvu wa Ufunuo kumi na nane, wakati “majengo makubwa” ya New York yalipopigwa na Uislamu wa ole ya tatu tarehe 9/11. Tarehe 9/11 huashiria mwanzo wa wakati wa

kutiwa muhuri kwa wale mia moja arobaini na nne elfu. Kutiwa muhuri ni kipindi cha wakati, na mwisho wa kipindi cha kutiwa muhuri una sifa zilezile za mwanzo wa kipindi hicho. Kristo aliposhuka tarehe 9/11, alimwakilisha Mikaeli akishuka ili kuwafufua wale mashahidi wawili tarehe 31 Desemba, 2023, wakati kipindi cha mwisho cha kutiwa muhuri kilipoanza.

Ufunguo ambao ndio vita ya Ninawi unawakilisha uachiliwaji mbalimbali wa Uislamu, ambao ungeiangusha Rumi ya mashariki kufikia mwaka 1453. Ndani ya ile miaka mia moja na hamsini ya “miezi mitano” ya aya ya kumi, mwanzo na pia mwisho vinajumuisha kipindi cha miaka minne. Vipindi hivyo viwili vya miaka minne vinaungana na hitimisho la ile miaka mia tatu na tisini na mmoja na siku kumi na tano, ambavyo viliashiria kipindi cha miaka minne kuanzia 1840 hadi 1844 ambapo Kristo angeuangazia “ulimwengu wote kwa utukufu wake.” Mwaka 1844, wakati wa unabii ulikoma kutumika, kwa maana wakati ungekuwa “haupo tena.”

Naye akaapa kwa yeye aliye hai hata milele na milele, aliyeziumba mbingu, na vitu vilivyomo ndani yake, na nchi, na vitu vilivyomo ndani yake, na bahari, na vitu vilivyomo ndani yake, ya kwamba hakutakuwa na wakati tena. Ufunuo 10:6.

1333 hadi 1337, 1449 hadi 1453, 1840 hadi 1844

Mistari hiyo mitatu ya vipindi vya miaka minne inalingana na wakati wa kutiwa muhuri kuanzia 9/11 hadi sheria ya Jumapili, nayo pia inalingana na fractal ya 9/11 hadi sheria ya Jumapili ambayo imewasilishwa kuanzia tarehe 31 Desemba 2023 hadi Uislamu utakapochiliwa tena ili kupeleka mipira ya moto ya Nashville.

Fraktali ya kinabii ya tarehe 31 Desemba 2023 hadi kwenye mipira ya moto ya Nashville imeoneshwa kwa mfano kupitia vipindi vitatu vya kinabii vya miaka minne ambavyo vyote vinalingana na wakati wa kutiwa muhuri kutoka 9/11 hadi sheria ya Jumapili. Hivyo, mashahidi wanne wanaitambulisha historia ya tarehe 31 Desemba 2023 hadi shambulio la Nashville, na ilikuwa vita ya Ninawi iliyo “ufunguo” kwa kila mmoja wa mashahidi hawa. 1333, 1449, 1840 na 9/11 vyote vilikuwa nyakati za mgeuko— “funguo.”

“Kuna mafunzo ya kujifunza kutoka katika historia ya zamani; na usikivu unaelekezwa kwa hayo, ili wote wapate kuelewa ya kwamba Mungu hutenda kazi kwa misingi ileile sasa kama ambavyo amekuwa akifanya daima. Mkono wake waonekana katika kazi yake na miongoni mwa mataifa sasa, vivyo hivyo kabisa kama ilivyokuwa tangu injili ilipotangazwa kwa mara ya kwanza kwa Adamu katika Edeni.

“Kuna nyakati ambazo ni hatua za mageuzi katika historia ya mataifa na ya kanisa. Katika majaliwa ya Mungu, migogoro hii mbalimbali inapowadia, nuru ya wakati huo hutolewa. Ikiwa inapokelewa, kunakuwa na maendeleo ya kiroho; ikiwa inakataliwa, kuporomoka kwa kiroho na kuvunjikiwa kabisa hufuata. Bwana katika neno Lake amefunua kazi ya kusonga mbele ya injili kama ilivyotekelezwa huko nyuma, na jinsi itakavyokuwa wakati ujao, hata kufikia pambano la mwisho, ambapo nguvu za kishetani zitafanya mwendo wao wa mwisho wa ajabu.” Bible Echo, August 26, 1895.

Nikomedia

Baada ya kuwa mfalme mwaka 284, mwaka 293, Diokletiani alichagua Nikomedia kuwa mji mkuu wa mashariki wa Dola ya Kirumi alipoigawa dola hiyo kisheria kuwa Mashariki na Magharibi, akianzisha mfumo wa Utetrarkia. Nikomedia ilitumika kama mji mkuu wa utawala na wa kijeshi katika Mashariki kwa miongo kadhaa. Konstantino Mkuu aliitumia kama kitovu kabla ya kuamua kujenga mji mkuu mpya katika Byzantium iliyo karibu (ambayo aliipa jina jipya la Konstantinopoli mwaka 330). Hata baada ya Konstantinopoli kuwa mji mkuu wa kimsingi, Nikomedia ilibaki kuwa kituo kikuu cha kieneo, kikiwa kimewekwa kimbakati kwenye ufuo wa mashariki wa Bahari ya Marmara. Kwa hiyo, ingawa haukuwa mji mkuu wa kudumu kama Roma au Konstantinopoli, Nikomedia ilituliwa rasmi kuwa mji mkuu wa mashariki katika kipindi muhimu cha mpito katika historia ya Warumi. Mwanzoni mwa miaka mia moja na hamsini, mji mkuu wa Roma ya mashariki unatekwa, na mwishoni pake mji mkuu wa Roma ya mashariki unatekwa. Mateka hayo yote mawili yalikusishwa mazingirwa.

Diokletiani

Mfalme Diocletian aliifanya rasmi Nicomedia kuwa mji mkuu wa mashariki wa Dola ya Kirumi alipoanzisha mfumo wa Utawala wa Wanne mwaka 293. Mfumo wa Utawala wa Wanne uliundwa na mgawanyo wa magharibi na mashariki wa dola; mashariki na magharibi vyote vikiwa na mfalme mkuu (Augusti) na mfalme mdogo (Caesar), ili kutimiza idadi ya wanne inayowakilishwa na neno “utawala wa wanne.”

Alfa na Omega

Diokletiani ndiye ishara ya omega ya kanisa la Smirna, na Nero ndiye ishara ya alpha. Konstantino Mkuu ndiye ishara ya alpha ya kanisa la Pergamo, na Yustiniani ndiye ishara ya omega.

Mgawanyiko wa “kisheria” wa Roma kuwa mashariki na magharibi (ambao haukudumu) ulitekelezwa na Diocletian, na mgawanyiko wa kinabii wa Roma kuwa mashariki na magharibi ulitekelezwa na Constantine. Wakati wa historia ya kanisa la pili la mfano la mateso, linalowakilishwa na Smirna, Roma iligawanywa kisheria kuwa mashariki na magharibi, na katika historia ya kanisa la tatu la mfano la maridhiano, linalowakilishwa na Pergamo, Roma iligawanywa kinabii kuwa mashariki na magharibi. Mwaka 293 ulikuwa alfa na mwaka 330 ulikuwa omega, na tarehe 11 Mei, 330, Konstantino Mkuu aliweka wakfu Konstantinopoli kuwa mji mkuu wa Dola.

Mgawanyiko wa kisheria uliofanywa na Diocletian mwaka 293 ulisambaratika kwa sababu ya vita vya wenyewe kwa wenyewe vilivyofuata hadi Amri ya Milan katika mwaka 313, wakati Constantine wa mashariki na Licinius wa magharibi walipotoa Amri ya Milan, wakihalalisha Ukristo, na kwa ufanisi kuhitimisha Tetrarkia—mfumo wa watawala wanne walioratibiwa ambao uliporomoka na kuwa mapambano kati ya mamlaka kuu mbili (Constantine katika Magharibi na Licinius katika Mashariki). Mgawanyiko wa kisheria, ambao uliingiza kipindi cha kuporomoka, unawakilisha kipindi cha miaka ishirini kutoka mgawanyiko hadi mgawanyiko, na migawanyiko yote miwili ilisababisha kuporomoka kwa mfumo.

Kanisa la Smirna lilianza na Nero mwaka 64, wakati ule moto mkuu wa Roma ulipotumiwa na Nero kuwatesa Wakristo, ambao Nero aliwashutumu kuwa ndio walioanzisha moto huo. Nero anaashiria mwanzo wa mateso na ni mfano wa mateso ya mwisho ya siku za mwisho. Mateso hayo ya mwisho yanaendelea hadi kufungwa kwa muda wa rehema, wakati mamlaka ya upapa yanapofikia mwisho wake pasipo kuwapo wa kuyasaidia. Hivyo kipindi cha kwanza cha mateso kilianza kwa kuchomwa kwa Roma, na kinaishia kwa kuchomwa kwa Roma.

Na zile pembe kumi ulizoziona juu ya yule mnyama, hao watamchukia yule kahaba, nao watamfanya kuwa ukiwa na uchi, nao watakula nyama yake, na kumteketeza kwa moto.
Ufunuo 17:16.

Kanisa la Smirna lilianza na Nero mwaka 64, wakati ule moto mkuu wa Roma ulipotumiwa na Nero kuwatesa Wakristo, ambao Nero aliwashutumu kuwa ndio walioanzisha ule moto. Miaka mia mbili na hamsini baadaye liliisha mwaka 313 kwa Amri ya Milan. “Amri” hiyo ni mwisho wa kipindi cha miaka ishirini kilichoanza kwa mgawanyo wa kisheria wa Diocletian, na pia ulikuwa mwisho wa miaka mia mbili na hamsini ya Smirna iliyoanza na Nero. Miaka hiyo mia mbili na hamsini ya mateso iliyowakilishwa na kanisa la Smirna na Nero ilijumuisha ile miaka kumi ya mateso mabaya sana kabisa yaliyoletwa na Diocletian. Miaka hiyo kumi ya mateso ilikuwa nusu ya mwisho ya miaka ishirini ya Diocletian iliyoanza kwa mgawanyo wake wa kisheria wa dola mwaka 293. Tangu mgawanyo wa kisheria wa mashariki na magharibi uliofanywa na Diocletian mwaka 293, kilianza kipindi cha miaka ishirini kilichoundwa na vipindi viwili vya miaka kumi.

Diocletian aliigawa kisheria himaya katika mashariki na magharibi, hivyo akiifananisha kwa namna ya kinabii ile migawanyiko iliyotekelezwa na Constantine. Mgawanyiko wa Diocletian ulikuwa wa mashariki na magharibi, lakini ulihusisha watawala wawili katika mashariki na watawala wawili katika magharibi. Mtawala mmoja mkuu na mtawala mmoja wa daraja la pili kwa kila sehemu. Tarehe 23 Februari, 303, Diocletian alitoa ya kwanza kati ya ‘amri’ kadhaa dhidi ya Wakristo, akiashiria mwanzo wa Mateso Makuu, (yaitwayo pia Mateso ya Diocletian), mateso makali zaidi na yaliyoenea zaidi dhidi ya Wakristo katika Himaya ya Kirumi.

Na kwa malaika wa kanisa lililoko Smirna andika; Haya ndiyo asemayo yeye aliye wa kwanza na wa mwisho, aliyekuwa amekufa, naye yu hai; Nayajua matendo yako, na dhiki, na umaskini, (lakini u tajiri) nami nayajua makufuru ya hao wasemao ya kuwa wao ni Wayahudi, nao siyo, bali ni sinagogi la Shetani. Usiogope mambo hayo utakayoteswa: tazama, Ibilisi atawatupa baadhi yenu gerezani, mpate kujaribiwa; nanyi mtapata dhiki ya siku kumi: uwe mwaminifu hata kufa, nami nitakupa taji ya uzima. Yeye aliye na sikio, na alisikie neno hili ambalo Roho ayaambia makanisa; Yeye ashindaye hatadhuriwa na mauti ya pili. Ufunuo 2:8–10.

Mateso Makuu yaliendelea chini ya warithi wa Diocletian (hasa Galerius) mpaka mwaka 313, yalipokoma kwa Amri ya Milan. Nero ndiye ishara ya alfa ya mateso yaliyomfananisha Diocletian kama mateso ya omega ya kipindi cha kinabii kinachowakilishwa na kanisa la Smirna. Mateso hayo yalifikia tamati kwa ndoa ya kisiasa na mkataba kati ya Constantine wa mashariki na Licinius wa magharibi. Mnamo Februari 313, Constantine na Licinius walikutana huko Milan na kutoa Amri ya Milan, iliyowapa Wakristo (na wengineo) uvumilivu wa kidini katika milki yote. Ili

kuimarisha muungano wao wa kisiasa, Licinius alimwoa Constantia (dada wa kambo wa Constantine) wakati wa mkutano huo au karibu na wakati huo. Ndoa hii ilikuwa muungano wa kisiasa wa kawaida wa Kirumi—ikiutia muhuri makubaliano kati ya watawala hao wawili na kusaidia kuituliza milki kwa muda baada ya miaka ya vita vya wenyewe kwa wenyewe. Muungano huo haukudumu kwa muda mrefu. Baadaye Constantine na Licinius walipigana wao kwa wao, na mwaka 324 Constantine alimshinda Licinius, akawa mtawala pekee.

Kuanzia Nero hadi Constantine kipindi cha kinabii cha Smirna cha miaka mia mbili na hamsini kilitimia, na mwaka 313 kanisa la Pergamo, yaani kanisa la maafikiano, lilianza, likiishia na kanisa la Thiatira mwaka 538. Miaka mia mbili na hamsini ya Smirna iliwakilisha kipindi cha mateso, na katika mwisho wa kipindi hicho cha jumla mateso ya Diocletian yalitimiza “siku kumi” za Ufunuo (miaka kumi), ambapo kipindi kibaya zaidi cha mateso kinawakilisha fraktali ya kipindi chote kwa jumla. Miaka hiyo kumi ni fraktali ya miaka mia mbili na hamsini. Miaka hiyo kumi inawakilisha omega ya mateso ya Nero, na katika hitimisho lake omega mgawanyiko wa milki katika mashariki na magharibi.

Ndoa na Talaka

Smirna ilianza wakati wa kuchomwa kwa Roma mwaka 64 na ikaisha miaka mia mbili na hamsini baadaye katika mwaka 313 kwa Amri ya Milano na ndoa ya kisiasa ya mashariki na magharibi. Fraktali ya miaka kumi ya mateso ilianza mwaka 303 na ikaisha mwaka 313 kwa Amri ya Milano na ndoa ya kisiasa ya mashariki na magharibi. Miaka ishirini iliyoanza kwa mgawanyiko wa kisheria wa mashariki na magharibi mwaka 293 uliofanywa na Diocletian iliisha mwaka 313 kwa ndoa ya kisiasa ya mashariki na magharibi. Mkataba wa ndoa wa mwaka 313 kati ya mashariki na magharibi uliishia katika talaka ya mwaka 324, wakati Konstantino alipomshinda Licinius wa magharibi na kuwa mtawala pekee wa Roma. Talaka ya kinabii ya mwaka 324 ilikuja miaka mitatu baada ya sheria ya kwanza ya Jumapili katika mwaka 321.

Miaka kumi na saba kuanzia 313 hadi 330 inatambua ndoa ya kisiasa, na mwisho wa mateso uliowakilishwa na Smirna na Nero, na mwanzo wa kanisa la mapatano lililowakilishwa na Pergamo. Mwanzo wa Pergamo katika 313 kwenye ndoa hiyo, ulifuatwa na mwanzo wa mateso yaliyoanza katika sheria ya kwanza ya Jumapili mwaka 321. Hilo lilifuatwa na talaka ya kinabii ya 324, ambayo ilileta mashariki na magharibi katika himaya moja chini ya Konstantino. Miaka sita baadaye katika 330 mgawanyiko wa mashariki na magharibi ulirudiwa kinabii. Miaka hiyo kumi na saba inawakilisha kipindi cha alfa cha kanisa la Pergamo ambacho kingeendelea hadi kanisa la Thiatira lilipowasili katika historia ya kinabii mwaka 538. Kipindi hicho cha alfa kingewakilisha historia ya omega mwishoni mwa kipindi cha kuanzia 330 hadi 538. Historia ya omega ya Pergamo inawakilisha kipindi cha 496, 508 na 533.

Miaka Kumi na Saba

Ptolemy wa vita vya Raphia alitawala “miaka kumi na saba,” na kulikuwa na “miaka kumi na saba” kati ya vita vya Raphia na vita vya Panium. Miaka hiyo kumi na saba inalingana kiishara na miaka kumi na saba tangu 313 hadi 330. Miaka mia mbili hamsini ya Nero ya Smirna ilisababisha

miaka kumi na saba ya kwanza ya kanisa la Pergamo, na inaunganishwa na miaka mia mbili hamsini iliyoanza katika amri ya tatu mwaka 457 KK, hatua ya kuanzia ya miaka 2300 ya Danieli sura ya nane na aya ya kumi na nne, nayo ndiyo msingi na nguzo kuu ya Uadventista. Mashahidi wawili wa miaka mia mbili hamsini walingana na miaka mia mbili hamsini ya ufalme wa sita wa unabii wa Biblia ulioanza mwaka 1776 na kuishia mwaka huu wa 2026.

Waanzilishi wa Uadventista hawakuona wala kuelewa ile miaka kumi na saba ya 313 hadi 330, kwa maana katika 1844 walikuwa bado hata hawaelewi suala la Sabato ya siku ya saba wala siku ya jua. Hata hivyo waliitambua ile miaka mia moja na hamsini ya aya ya kumi ya Ufunuo tisa, nayo ikawa mwanzo wa kipindi kilichoongoza hadi ile miaka mia tatu na tisini na mmoja na siku kumi na tano iliyomalizika tarehe 11 Agosti, 1840. Ufahamu huo ulizalisha “udhihirisho mkuu wa uweza wa Mungu.”

Waanzilishi hawakutambua kipindi cha pili cha miaka mia moja na hamsini katika Ufunuo tisa. Ufahamu wao wa msingi unawakilisha jukwaa ambalo “nuru mpya” ya Ufunuo tisa imejengwa juu yake. Nuru hiyo hufunguliwa kwa “ufunguo” wa vita vya Ninawi. “Ufunguo” huo humwezesha mwanafunzi wa unabii kutambua falme zote za unabii wa Biblia zinazowakilishwa katika Danieli na Ufunuo. Babeli, Umedi na Uajemi, Ugiriki, himaya za Seleuki na Ptolemaio, ufalme wa Mohammed, na, kwa maana ya muhimu zaidi, huikuza himaya ya Rumi kwa kutambulisha kuinuka na kuanguka si kwa Rumi tu, bali pia kwa falme za Rumi ya mashariki na ya magharibi, pamoja na Marekani (nabii wa uongo), upapa (mnyama) na Umoja wa Mataifa (joka). Kuinuka na kuanguka kote kwa falme hizi hushuhudia mienendo ya joka, mnyama na nabii wa uongo ambayo hatimaye huuletea ulimwengu Har–Magedoni. Mwendo huo unawakilishwa ndani ya aya sita za mwisho za Danieli kumi na moja, na mwanzo wa mwendo huo unawakilishwa katika historia iliyofichwa ya aya ya arobaini.

Vita vya Ninawi vinatoa marejeo ya kinabii ya kulandanisha ushuhuda wa dola ya Rumi, falme za Rumi ya mashariki na ya magharibi, na Rumi ya kipapa katika mfuatano wa matukio ya wakati wa mwisho. Hivyo, vita vya Ninawi ndivyo ufunguo unaoeleza kikamilifu ushuhuda mbalimbali wa kinabii kuhusu Rumi, na kulingana na mstari wa kumi na nne wa Danieli kumi na moja, ni Rumi inayothibitisha maono. Ufunguo unaoyaunganisha mapito hayo ni vita vya Ninawi.

Tutaanza kuunganisha pamoja makala tano zilizotangulia zinazoshughulikia ole za Ufunuo tisa katika makala yetu inayofuata.